

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

1525 Pf.: 166.

Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.421/13/2018.

A tanács tagjai: Dr. Csanádi Péter közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Horváth Éva közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Kormányzati Ellenőrzési Hivatal
(Budapest, Tartsay Vilmos u. 13.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Zombori Gábor Pál jogtanácsos

A beszerző: AUTÓ UNIVERZÁL Kft. (Kecskemét,
Csáktornyai u. 6.)

A beszerző képviselője: Dr. Borbély Magdolna Ügyvédi Iroda, Dr.
Borbély Magdolna ügyvéd, (Budapest Falk
Miksa u.5.I.e.2/A.)

A kérelmezett: Stilotruck Kft. (Budapest, Cinkotai út 54.)

A beszerzés tárgya, értéke: Vállalkozási szerződés szervizelési, karbantartási és javítási munkák elvégzésére - 2016. március 1. Stilotruck Kft. - 634.852.101.- Ft.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. tv. (a továbbiakban: Kbt.) 4. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése miatt 32.000.000.- Ft, azaz harminckettőmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) és h) pontjai alapján hivatalból megállapítja, hogy a beszerző és a Stilotruck Kft. között 2016. március 1-én megkötött együttműködési szerződés a garancián túli szervizelési, karbantartási, javítási munkák elvégzésére és a gépjárművel műszaki vizsgára való felkészítésére vonatkozóan semmis, érvénytelen a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja szerint.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző és a Stilotruck Kft. között fenti semmis együttműködési szerződés tekintetében az érvénytelenség jogkövetkezményei körében az eredeti állapot nem állítható helyre, ezért a Kbt. 165. § (7b) bekezdését alkalmazza.

A Döntőbizottság az érvénytelenség jogkövetkezményeként a beszerzővel szemben további 32.000.000.-Ft, azaz harminckettőmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt, hogy a bírságok összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A beszerző 2016. október 24-ig a személyszállítási közszolgáltatásokat ellátó DAKK Dél-alföldi Közlekedési Központ Zrt. (a továbbiakban: DAKK Zrt.) többségi, majd 2016. október 24-től a DAKK Zrt. kizárólagos tulajdonában áll. A DAKK Zrt.-nek a Közbeszerzési Hatóság által vezetett nyilvántartás szerinti technikai azonosítója: AK18141. A DAKK Zrt., mint megrendelő 2015. május 19-én vállalkozási keretszerződést (a továbbiakban: vállalkozási keretszerződés) kötött beszerzővel, mint vállalkozóval, amelyben beszerző a DAKK Zrt. tulajdonában és használatában álló járművek (autóbuszok, személygépkocsik) javítását és karbantartását, valamint az ehhez kapcsolódó járulékos tevékenységek elvégzését vállalta határozott időtartamra, 2019. szeptember 30. napjáig. A szerződő felek a szerződés 1.2. pontjában rögzítették, hogy a szerződés tárgyát képező szolgáltatás megrendelés a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. tv. (a továbbiakban: régi Kbt.) 9. § (1) bekezdés kb.) pontja szerinti „in-house” beszerzésnek minősül. A szerződés 1.3. pontja szerint a vállalkozó vállalja a megrendelő tulajdonában és használatában lévő járművek (autóbuszok, személygépkocsik) javítását, műszaki vizsgáztatását, karbantartását, mosását, valamint autómentését.

A vállalkozási keretszerződést a szerződő felek három alkalommal, 2015. október 22-én, 2016. december 14-én, 2017. február 28-án módosították, a módosítások az egyes javító-karbantartó tevékenységek díjtételeit, illetőleg az ellátandó tevékenységek körét érintették.

A beszerző, mint a Kbt. 5. § (1) bekezdés d) pontja, illetőleg a Kbt. 6. §-a szerinti szervezet felvételre került a Közbeszerzési Hatóság által az ajánlatkérőkről vezetett nyilvántartásba, technikai azonosítója: AK22602.

2. A beszerző a szolgáltatások teljesítéséhez – többek között – a Stilotruck Kft. szolgáltatásait vette igénybe.

A kifizetések alapja a beszerző és a Stilotruck Kft. között 2016. március 1-én létrejött, határozatlan időtartamra szóló együttműködési megállapodás volt, mely szerint a Stilotruck Kft., mint vállalkozó garancián túli szervizelési, karbantartási, javítási munkák elvégzését és gépjárművel műszaki vizsgára való felkészítését vállalta a beszerző, mint megrendelő részére, folyamatos alkatrészellátással együtt (szerződés II.1.,3.,4. pontok.). A beszerző a 2016. évben a DAKK Zrt.-vel kötött vállalkozási keretszerződés teljesítése kapcsán nettó 218.730.388-Ft

összegű kifizetést, míg a 2017. évben nettó 416.121.713-Ft összegű kifizetést eszközölt a kérelmezett részére a köztük létrejött 2016. március 1-én létrejött, határozatlan időtartamra szóló együttműködési megállapodás alapján, melyet nem előzött meg közbeszerzési eljárás.

Történtek kifizetések egyébként is a felek között, de ezek alapja a 2017. július 26-i konzorciumi megállapodás volt, amely konzorciumi megállapodás az abban foglaltak szerint nem a beszerző és a DAKK Zrt. között 2015. május 19-én egységes szerkezetbe foglalt vállalkozási szerződés teljesítéséhez, hanem a Volánbusz Zrt. által lefolytatott – a Volánbusz Zrt. VOLVO típusú autóbusszflottájának karbantartási és javítási feladatainak ellátására kiírt – közbeszerzési eljárás eredményeként 2017. szeptember 4-én a Volánbusz Zrt. mint megrendelő, valamint az AUTÓ UNIVERZÁL Kft. és a Stilotruck Kft. alkotta konzorcium mint szolgáltató között létrejött közbeszerzési szerződés teljesítéséhez kapcsolódott (310.262.844.- Ft).

A fenti közbeszerzési szerződés alapján eszközölt teljesítések ellenértékét levonva a beszerző a 2016. és 2017. években a kérelmezett részére mindösszesen 634.852.101.- Ft kifizetést teljesített a köztük létrejött 2016. március 1-én létrejött, határozatlan időtartamra szóló együttműködési megállapodás alapján, melyet nem előzött meg közbeszerzési eljárás.

A hivatalbóli kezdeményezés

3. A hivatalbóli kezdeményező a 2018. december 18-án napján a Kbt. 152. § (1) bekezdés c) pontja alapján benyújtott és 2018. december 21-én hiánypótolta hivatalbóli kezdeményezésében kérte a Döntőbizottság hivatalból való eljárásának megindítását, a jogsértés megállapítását és bírság kiszabását a közbeszerzési eljárás mellőzése miatt a beszerzővel szemben. Előadta, hogy a beszerző a DAKK Zrt.-vel 2015. május 19-én kötött vállalkozási keretszerződés alapján a Stilotruck Kft.-vel kötött együttműködési szerződést megelőzően nem folytatott le közbeszerzési eljárást. Annak ellenére, hogy az akkor hatályos Kbt. 5. § (1) bekezdés d) pontja és a Kbt. 6. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közszolgáltató ajánlatkérőnek minősül és a 2017.szeptember 4-én megkötött közbeszerzési szerződés ellenértékének levonása után 2016. és a 2017. években mindösszesen 634.852.101.- Ft uniós értékhatárt meghaladó szolgáltatási beszerzést eszközölt. A hiánypótlási felhívást tartalmazó végzésre a kezdeményező nyilatkozott, hogy a jogorvoslati kezdeményezést kizárólag a beszerzőnek a Stilotruck Kft.-vel 2016. március 1-én kötött szolgáltatási szerződése tárgyában tartja fenn. A Stilotruck Kft. által kiszámlázott vállalkozási díj nettó összege 2016. május 31-én már elérte a nemzeti, 2016. szeptember 29-én pedig az uniós közbeszerzési értékhatárt is, ezért a kezdeményező szerint beszerzőnek legkésőbb ezekben az időpontokban gondoskodnia kellett volna közbeszerzési eljárás lefolytatásáról.

4. A kezdeményező a jogsértés megtörténte időpontjának 2016. május 31-ét tekintette, amely napon az igénybe vett szolgáltatások értéke elérte a közszolgáltatói szerződésekre irányadó, szolgáltatás megrendelésére vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatárt, az 50 millió forintot, 2016. szeptember 29-én pedig az uniós értékhatárt is.

A kezdeményező a jogsértés tudomásra jutása időpontjának 2018. november 14-ét határozta meg, amikor a kezdeményező az együttműködési megállapodást, valamint a beszerzőnek a közbeszerzés megtörténtevel kapcsolatos nemleges nyilatkozatát átvette.

A kezdeményező nyilatkozott, hogy a beszerzőnek a DAKK Dél-alföldi Közlekedési Központ Zrt.-vel kötött in - house vállalkozási szerződésre és annak módosítására a beszerzőnek a Kbt. alanyi hatálya alá tartozása igazolás végett hivatkozott.

A kezdeményező a beszerző észrevételére elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a beszerző a jogsértés megtörténtét nem vitatta, egyebekben a jogorvoslati kezdeményezésében foglaltakat fenntartotta.

A beszerző észrevétele

5. A beszerző a jogorvoslati eljárás során tett észrevételében elismerte a jogsértést és kérte figyelembe venni az alábbi körülményeket a Kbt. 165. § (11) bekezdése körében.

A beszerző előadta, hogy 2018. augusztus 1-i hatállyal a DAKK Zrt. és a Volánbusz Zrt. részére új vezérigazgató került kinevezésre, amely megkezdte a beszerző működésének jogi, pénzügyi és közbeszerzési átvilágítását, majd ennek alapján 2018. októberben új ügyvezetőt neveztek ki. A korábbi ügyvezető a jogorvoslati eljárás tárgyát képező szerződésről az alapítót nem értesítette. A közbeszerzési eljárás mellőzésével elkövetett jogsértés orvoslására az új ügyvezetésnek nincs eszköze, a szabályszerű működés helyreállítása időigényes, melynek során a személyszállítás ellátás biztonságát is biztosítani kell. A beszerző a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint kérte, hogy a Döntőbizottság a korábbi ügyvezető személyes felelősségét állapítsa meg és vele szemben szabjon ki bírságot egészben vagy részben. A beszerző hivatkozott arra, hogy a kérdéses időszakban irányadó alapító okirat szerint az ügyvezető önálló eljárásra volt jogosult a jogorvoslati eljárás tárgyát képező szerződés és annak módosításai kapcsán, ezért a saját felelőssége áll fenn a bekövetkezett közbeszerzési jogsértésért. A beszerző kérte, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7) bekezdése és a Kbt. 165. § (7a) bekezdését alkalmazva mérlegelje a fent ismertetett körülményeket a bírság kiszabása során, valamint a szerződés illetve annak módosításai óta eltelt hosszabb időtartamot, az eredeti állapot helyreállításának kizárt voltát, a beszerző együttműködő magatartását és a jövőbeni jogszabálykövető működés érdekében tett intézkedéseit.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

6. A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző a hivatalbóli kezdeményezés tárgyát képező együttműködési szerződést 2016. március 1-én kötötte meg a kérelmezettel, ezért a Kbt. ekkor hatályos rendelkezései szerint bírálta el a jogorvoslati kezdeményezést, figyelemmel a Kbt.-t módosító 2017. évi CLXXXVI. törvény és az Ákr. 2018. január 1-én hatályba lépett rendelkezéseire.

A Döntőbizottság megállapította, hogy kezdeményezés megalapozott az alábbi indokok miatt.

Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014/25/EU IRÁNYELVE (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (39) Preambulum bekezdése szerint indokolt ezért kizárni egyes olyan, szolgáltatásnyújtásra, árubeszerzésre és építési beruházásra irányuló szerződéseket, amelyeket olyan kapcsolt vállalkozásnak ítélnék oda, amelynek fő tevékenysége ilyen szolgáltatás, árubeszerzés vagy építési beruházás teljesítése azon csoport részére, amelyhez tartozik, ahelyett, hogy azokat a piacon kínálná fel.... Helyénvaló azonban biztosítani, hogy ez a kizárás ne vezessen a versenynek a közszolgáltató ajánlatkérőkhöz kapcsolt vállalkozások, illetve közös vállalkozások javára történő torzulásához;

A (41) Preambulum bekezdés szerint a vállalkozásokat kapcsolt vállalkozásnak kell tekinteni, amennyiben a közszolgáltató ajánlatkérő és az érintett vállalkozás közül az egyik közvetlen

vagy közvetett meghatározó befolyást gyakorol a másikra, vagy amennyiben mindketten ugyanazon vállalkozás meghatározó befolyása alatt állnak;

Az Irányelv 4. cikk. 1. bekezdés a) pontja szerint ezen irányelv alkalmazásában „közszolgáltató ajánlatkérők” az alábbi jogalanyok:

a) ajánlatkérő szervek vagy közvállalkozások, és a 8–14. cikkben említett tevékenységek valamelyikét folytatják;

Az Irányelv 4. cikk. 2. bekezdése szerint „közvállalkozás”: bármely vállalkozás, amely felett az ajánlatkérő szervek a vállalkozásban birtokolt tulajdonjoguk, pénzügyi részesedésük vagy a vállalkozásra irányadó szabályok révén közvetlen vagy közvetett módon jelentős befolyást gyakorolnak.

Az Irányelv 28. cikk. 1. és 2. bekezdése szerint /Az ajánlatkérő szervek közötti szerződések/

(1) Az ajánlatkérő szervek által egy magánjog vagy a közjog hatálya alá tartozó jogi személynek odaítélt szerződés nem tartozik ezen irányelv hatálya alá az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén:

a) az ajánlatkérő szerv olyan kontrollt gyakorol az érintett jogi személy felett, amely hasonló ahhoz a kontrollhoz, amelyet saját szervezeti egységei felett gyakorol;

b) a kontrollált jogi személy tevékenységeinek több mint 80%-át a kontrollt gyakorló ajánlatkérő szerv vagy az ajánlatkérő szerv által kontrollált más jogi személyek által rábízott feladatok teljesítése teszi ki;

c) nincs közvetlen magántőke-részesedés a kontrollált jogi személyben az olyan nem kontrolláló és nem blokkoló jellegű magántőke-részesedés kivételével, amely a nemzeti jogszabályi előírások teljesítésére szolgál a Szerződéssel összhangban, és amely nem jár befolyással a kontrollált jogi személy felett.

Az ajánlatkérő szerv az első albekezdés a) pontja értelmében akkor gyakorol a saját szervezeti egységei feletti kontrollhoz hasonló kontrollt egy jogi személy felett, ha döntő befolyással rendelkezik a kontrollált jogi személynek mind a stratégiai céljai, mind a jelentős döntései tekintetében. A kontroll úgy is fennállhat, ha azt egy másik, az ajánlatkérő szerv által kontrollált jogi személy gyakorolja.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazandó abban az esetben is, amikor egy kontrollált személy ajánlatkérő szervként közbeszerzési szerződést ítél oda az őt kontrolláló ajánlatkérő szervnek vagy más, ugyanezen ajánlatkérő szerv által kontrollált jogi személynek, feltéve, hogy abban a jogi személyben, amelynek a közbeszerzési szerződést odaítélik, nincs közvetlen magántőke-részesedése, eltekintve a nemzeti jogszabályok által előírt, a Szerződésekkel összhangban lévő olyan nem kontrolláló és nem blokkoló magántőke-részesedésektől, amelyek a kontrollált jogi személyre nem gyakorolnak meghatározó befolyást.

7. A Kbt. 3. § 27. pontja szerint közszolgáltatói szerződés az olyan közbeszerzési szerződés, amelynek célja az ajánlatkérő e törvény szerinti közszolgáltató tevékenysége előkészítésének, megkezdésének vagy folytatásának biztosítása.

A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a meghatározott értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

A Kbt. 5. § (1) bekezdés d) pontja értelmében e törvény alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezettek:

a 9. § (1) bekezdés h)-i) pontja szerinti jogi személyek,

A Kbt. 6. § (1) bekezdés c) pontja szerint e törvény alkalmazásában - a közszolgáltató tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során - közszolgáltató ajánlatkérő az 5. § (1) bekezdésében meghatározott szervezet, amennyiben az alábbiakban meghatározott közszolgáltató tevékenységet folytatja, vagy ilyen tevékenység folytatása céljából hozták létre c) vasúti, automatizált rendszerekkel, villamossal, trolibuszsal, autóbuszsal vagy drótkötélpályán történő közlekedés terén közszolgáltatást nyújtó hálózatok létesítésével vagy üzemeltetésével kapcsolatos tevékenység;

A Kbt. 8. § (4) bekezdése szerint a szolgáltatás megrendelése - árubeszerzésnek és építési beruházásnak nem minősülő - olyan beszerzés, amelynek tárgya különösen valamely tevékenység megrendelése az ajánlatkérő részéről.

A Kbt. 9. § (1) kezdés h) pontja szerint e törvényt nem kell alkalmazni az 5. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérő szervezet olyan jogi személlyel kötött szerződésére, amely felett az ajánlatkérő a saját szervezeti egységei felettihez hasonló kontrollt gyakorol, döntő befolyással rendelkezik annak stratégiai céljai meghatározásában és működésével kapcsolatos jelentős döntéseinek meghozatalában, valamint amelyben közvetlen magántőke-részesedés nincsen, és amely éves nettó árbevételének több mint 80%-a a kontrollt gyakorló ajánlatkérővel vagy az ajánlatkérő által e pont szerint kontrollált más jogi személlyel kötött vagy kötendő szerződések teljesítéséből származik.

A Kbt. 9. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés h) pontja alkalmazandó abban az esetben is, ha a közbeszerzési szerződést a kontrollált jogi személy ajánlatkérőként eljárva köti meg a felette kontrollt gyakorló ajánlatkérővel vagy az ajánlatkérő által az (1) bekezdés h) pontja szerint kontrollált más jogi személlyel.

A Kbt. 16. § (1) bekezdése szerint

(1) A közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált - általános forgalmi adó nélkül számított, a 17-20. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított - teljes ellenszolgáltatást kell érteni. Opcionális részt tartalmazó ajánlatkérés esetén a teljes ellenszolgáltatásba az opcionális rész értékét is bele kell érteni.

A Kbt. 17. § (2) bekezdés b) bekezdése szerint az árubeszerzés vagy szolgáltatás becsült értéke a rendszeresen vagy időszakonként visszatérően kötött szerződés esetében:

b) az adott teljesítést követő, a következő 12 hónap alatti vagy a tizenkét hónapnál hosszabb időre kötött szerződés vagy szerződések időtartama alatti becsült ellenszolgáltatás.

A Kbt. 21. § (1) bekezdés első fordulata szerint az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásokra a Második Részt, az ezek alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárásokra a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik.

8. A Kbt. 4. § (1) bekezdése értelmében a Kbt. alanyi hatálya alá tartozó szervezeteket, az ajánlatkérőket közbeszerzési eljárás lefolytatási kötelezettség terheli a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó visszterhes beszerzéseikre, amennyiben azok értéke eléri legalább a nemzeti

értékhatárt. Azt is meghatározza a törvény kógens szabályozása, hogy ajánlatkérőknek miként kell közbeszerzési eljárásuk becsült értékét megállapítani és rögzíteni a részekre bontás tilalmára vonatkozó szabályokat is.

A Kbt. 4. § (1) bekezdése alapján tehát a következő együttes feltételek fennállása esetén valósul meg a közbeszerzési eljárás lefolytatási kötelezettség:

- a Kbt. alanyi hatálya alá tartozó szervezet valósítsa meg a beszerzést,
- a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési igény merül el az ajánlatkérő részéről,
- visszterhes beszerzésre kerül sor,
- amelynek a becsült értéke eléri legalább a nemzeti értékhatárt

9. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a beszerző maga sem vitatta az ajánlatkérői minőségét, az ajánlatkérői nyilvántartásban AK22602 szám alatt szerepel.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző a Kbt. 5. § (1) bekezdés d) pontja és a Kbt. 6. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közszolgáltató ajánlatkérőnek minősül és e minőségében folytatta le a beszerzését, az ajánlatkérői nyilvántartásban AK22602 technikai azonosító szám alatt szerepel. A fentiekre figyelemmel a Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző a beszerzése időpontjában ajánlatkérőnek minősült, így a Kbt. alanyi hatálya alá tartozott. A Kbt. 9. § (2) bekezdése szerinti kivétel nem érvényesül, mivel a beszerző, mint kontrollált jogi személy a tárgyi együttműködési megállapodást nem ajánlatkérőként eljárva kötötte meg a megrendelővel és a kérelmezett az ajánlatkérőnek minősülő megrendelővel nem áll a Kbt. 9. § (1) bekezdés h) pont szerinti kapcsolatban.

10. A Kbt. tárgyi hatálya tekintetében a Döntőbizottság rögzíti, hogy szolgáltatásnak minősül a Kbt. 8. § (4) bekezdése szerint a szervizelési, karbantartási, javítási munkák elvégzése és a gépjárművel műszaki vizsgára való felkészítés a kérelmezett részéről. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a jelen jogorvoslati eljárással érintett együttműködési szerződés tárgya a fenti szolgáltatások beszerzése a közüzemi személyszállítási tevékenység üzemeltetésének biztosítása végett, ezért a Kbt. tárgyi hatálya erre kiterjed.

11. Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 68. § (2) bekezdés c) pontja, illetve 70. § (1) bekezdés a) pontja szerint 2016. január 1-jétől 2016. december 31-ig a közszolgáltatói szerződésekben megrendelt szolgáltatások esetében a nemzeti közbeszerzési értékhatár 50.000.000 Ft, az európai uniós közbeszerzési értékhatár pedig 418.000.- euró, azaz 128.271.660.- forint volt.

Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény 70. § (2) bekezdés c) pontja szerint 2017. január 1-jétől 2017. december 31-éig a közszolgáltatói szerződésekben megrendelt szolgáltatások esetében a nemzeti közbeszerzési értékhatár 50 millió forint, a 2016. évi XC. törvény 72. § (1) bekezdése szerint pedig az uniós közbeszerzési értékhatár 418 000 euró, azaz - a Közbeszerzési Hatóság Elnökének a 2017. január 1-jétől irányadó közbeszerzési értékhatárokról szóló tájékoztatója szerint - 128.271.660.- forint volt.

Az előbbieket alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a kezdeményezés tárgyát képező beszerzés összértéke meghaladta a szolgáltatás beszerzésre vonatkozó uniós értékhatárt.

12. A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző 2017. és 2018. években megvalósított beszerzései során jogsértően mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását, és ezzel megsértette a Kbt. 4. § (1) bekezdését. A Döntőbizottság továbbá megállapította, hogy mivel a beszerző a 2016. március 1-én kötött együttműködési

szerződéssel a beszerzését közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósította meg, ezért a szerződés és módosításai a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja értelmében semmiek.

13. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján állapította meg a jogsértést és alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt, továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) és h) pontja alapján megállapította a szerzőző és a kérelmezett között 2016. március 1-én megkötött együttműködési szerződés semmisségét és az érvénytelenség jogkövetkezménye körében - mivel a teljesítés folyamatosan megtörtént és a szerződéskötést megelőző eredeti állapotot nem állítható helyre a már teljesített szolgáltatásokra tekintettel -, a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja és (7) bekezdése szerint bírságot szabott ki, továbbá a Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint további bírságot szabott ki.

A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében nem lesz lehetséges, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege - az eset összes körülményét figyelembe véve - legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét - így különösen a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot, támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat - figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

14. A jelen esetben tekintettel arra, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg a Döntőbizottságnak a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján további jogkövetkezményként kötelezően bírságot kellett kiszabnia.

A Döntőbizottság a bírság mértékének meghatározása során az alábbi körülményeket vette figyelembe. A Döntőbizottság a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a mellőzéssel érintett beszerzés szerződéses értékét (nettó 634.852.101.- Ft), a megvalósult jogsérelem jellegét, mely a közpénzek átlátható felhasználásának törvényi célját hiúsította meg a Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a jogsértés nem reparálható. A Döntőbizottság tekintettel volt arra is a bírság mértékét csökkentő körülmények értékelése során, hogy a beszerzővel szemben korábban a törvénybe ütköző magatartása miatt nem került jogsértés megállapításra, a beszerzést megalapozó együttműködési szerződés megkötése, mint jogsértés

(2016. március 1.) és a jogorvoslati eljárás megindítása között viszonylag hosszú időtartam telt el.

A fenti szempontokat összességében mérlegelve, a beszerzés értékének is figyelembevételével, a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely összeg nem éri el a Kbt. 165. § (7) bekezdésében meghatározott maximális mértéket.

A Döntőbizottság nem fogadta el a beszerző hivatkozását, hogy csak a beszerző volt ügyvezetőjének a személyi felelősségét szankcionálja, mivel a közigazgatási bírság objektív szankció és a volt ügyvezető hivatkozott vezetői mulasztásai a beszerző illetve az alapító viszonylatában értékelhetők jogi szempontból.

15. A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző a 2016. március 1-én kötött együttműködési szerződéssel és annak módosításaival a beszerzését közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósította meg, ezért az a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja értelmében semmis. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint további bírságot szabott ki, figyelemmel arra, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében nem volt lehetséges a szervizelési, karbantartó és javítási szolgáltatások teljesítésére tekintettel.

A Kbt. 137. § (3) bekezdése szerint a szerződéshez közvetlenül kapcsolódó gazdasági érdek (így különösen a késedelmes teljesítésből, az új közbeszerzési eljárás lefolytatásából, a szerződő fél esetleges változásából vagy az érvénytelenségből következő kötelezettségekből eredő költség) nem tekinthető kiemelkedően fontos közérdeknek.

A Döntőbizottság álláspontja szerint a helyközi személyszállítás üzemeltetéséhez kapcsolódó szervizelési, karbantartó és javítási szolgáltatás nem minősül kiemelkedően közérdekű tevékenységnek. A Döntőbizottság nem fogadta el a beszerző hivatkozását, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg, hogy a szerződés nem semmis, mivel a beszerző hivatkozása szerint 2018. októbertől már lehetősége volt, hogy a Kbt. szabályai szerint folytasson le közbeszerzési eljárást és azok a költségek, melyek az új közbeszerzési eljárásból, a szerződő fél változásából és az esetleges késedelmes teljesítésből eredő költségek nem tekinthetők kiemelkedően fontos közérdek megalapozó körülményeknek, csak a szerződéshez kapcsolódó közvetlen gazdasági érdeket igazolják. A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző nem igazolt olyan körülményt, mely szerint kiemelkedően fontos közérdek fűződik a Kbt. mellőzését jelentő szerződések teljesítéséhez, mivel a személyszállítás folyamatosságának és biztonságának megvalósítása a szervizelési, karbantartó és javítási szolgáltatás tárgyában közbeszerzési eljárás lefolytatása útján lehetséges volt. Továbbá a beszerző nem igazolt olyan gazdasági érdeket sem, melyekre tekintettel a szerződések érvénytelenségének megállapítása aránytalan következményekkel járna. Az alapító és a beszerző közötti kapcsolattartás hiányosságai nem vehetőek figyelembe sem a kiemelkedően fontos közérdek fennállta, sem a szerződések érvénytelenségének aránytalan következményei körében, mivel a megfelelő kapcsolattartásról és ellenőrzésről az irányítási kapcsolatban levő feleknek kell gondoskodni a felelősségi körükben.

A Döntőbizottság a bírság mértéke vonatkozásában tekintettel volt arra, hogy a beszerző a jogorvoslati eljárás során elismerte, hogy a beszerzése jogsértő volt, a jövőbeni jogsértések kiküszöbölésére nyilatkozott.

16. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

17. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

18. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2019. február 14.

*Dr. Csanádi Péter sk
a tanács elnöke*

*Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos*

*Dr. Horváth Éva sk
közbeszerzési biztos*

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
közzszolgálati ügykezelő

Kapják:

1. Dr. Zombori Gábor Pál jogtanácsos, Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (KRID: 540329397)
2. Dr. Borbély Magdolna Ügyvédi Iroda, Dr. Borbély Magdolna ügyvéd (KRID: 18132238)
3. DAKK Zrt. (KRID: 24200338)
4. Stilotruck Kft. (KRID: 25092402)
5. Volánbusz Zrt. (KRID: 10824346)
6. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (KRID: 243778177)